

foretagender, overvejer og eventuelt stiller Forslag til Rigsdagen om en anden Ordning af deres Lønningsforhold. Jeg tror, at der skumles i Krogene. Selvfølgelig mener jeg, at Bygningsinspektørerne er fuldt ud hæderlige Mænd, men for deres egen Skyld tror jeg, at det vil være heldigt, at vi gaar til at ændre deres Lønningsforhold. Det kan nemlig ikke nægtes, at man stadig er Vidne til, at alt, hvad Staten har med at gøre, bliver meget, meget dyrere, end hvad der udføres fra privat Side.

Jeg sagde, at det var meget naturligt, at hele dette Spørgsmaal var kommet saa stærkt frem, fordi vi jo ved, at det er Millioner og atter Millioner, der gaar ud af den danske Statskasse til Statsbyggeföretagender i disse Aar. Som Kulturfolk ønsker vi naturligvis at bevare vore Minder, og der er jo en hel Del ældre Bygninger rundt omkring i de forskellige Byer, der bliver restaureret. Vi ønsker ogsaa, derom er jeg overbevist, at der fra Statens Side fremdeles skal bygges solidt og godt, det er kun Ødselheden, vi vil til Livs. Det vilde vistnok være meget heldigt, hvis de forskellige Ministre i Lighed med, hvad der er sket for Christiansborgs Vedkommende — hvor vi paa Finansudvalgets Spørgsmaal af den højtærede Indenrigsminister har faaet Oplysninger om, hvor meget der i alt var bevilget til Bygningen, og hvor meget der vilde medgaa, inden Bygningen var færdig —, med Hensyn til de større Statsbyggeföretagender Landet over af vedkommende Arkitekter fik oplyst, hvor vidt de var med Arbejdet, og hvor store Bevillinger der endnu skulde til, inden man blev færdig. Jeg tror, det vil være heldigt, om man fuldt ud kunde komme til Bunds i dette Forhold, saaledes at vi ved, hvorledes vi er kørende, og hvor mange Penge der endnu skal til, før de store Statsbyggeföretagender, som vi for Tiden har i Gang, bliver færdige. Det har stærk Interesse for Skatteyderne, der naturligvis, særlig i disse Tider, hvor det ikke er Smaabeløb, det drejer sig om, stadig kommer til at spekulere over, hvad Pengene egentlig gaar til. De har jo baade her og dér set, at naar der skal laves noget fra Statens Side, bliver det ganske urimelig dyrt. Det forekommer mig derfor, at man ikke maa helme, før vi ogsaa paa det Omraade har faaet en saa sund Økonomi, som det overhovedet er muligt. Undertiden kommer, naar man taler om en sund Økonomi, den Udtalelse frem: Ja, men man kan ikke leve af Sparsom-

melighed. Nej, det vil jeg indrømme, men paa den anden Side vil jeg sige: Vi kan dø økonomisk af Ødselhed, hvis vi ikke i Tide sætter en Stopper for det og indser, at vi maa sætte Tæring efter Næring. I denne Forbindelse vil jeg ogsaa have Lov til at nævne, at vi har været inde i en Periode, hvor der til enkelte Embedsmænd, enten det nu var en Rektor eller en Stiftsprovst, er bygget Bygninger, der er gaaet op i ca. 100 000 Kr. Hvad er det nu for en Forretning fra Statens Side? I Leje af en saadan Bygning faar vi maaske højst 1 200 Kr. Det vil med andre Ord sige, at for hver Ejendom af den Natur sætter Staten aarlig Tusinder af Kroner til, idet det er en given Ting, at hvis man skulde have en nogenlunde normal Forrentning af en saadan Ejendom, skulde det være 7 000—8 000 Kr. Disse Tjenestemandsboliger har vi faaet adskillige af. Særlig i de sønderjydske Landsdele har det været nødvendigt at købe adskillige Bygninger til Tjenestemænd.

Der er et Forhold, hvor det forekommer mig, at vi maa tage under Overvejelse, om det kan vedblive at gaa, som det gaar nu. Det er med Hensyn til Vedligeholdelsen af disse Bygninger. Det er Staten, der helt og holdent skal betale ikke alene den ydre, men ogsaa den indre Vedligeholdelse, og det er givet, at efterhaanden som vi faar flere af den Slags Ejendomme, hvori Staten faar Millionbeløb staaende, maa det, da der naturligvis er Tale om store Vedligeholdelsesarbejder, overvejes, om Tjenestemændene ikke selv maa betale en Del af, hvad Vedligeholdelsen koster. Jeg er tilbøjelig til at tro, at en hel Del af de her tilstedeværende vil mene, at naar en Embedsmand overtager en Lejlighed, der i alle Henseender er komplet, saa har han ogsaa en Forpligtelse til at vedligeholde den, i alt Fald det indre, uden at Staten betaler noget dertil. Jeg mener i alt Fald, Spørgsmaalet maa overvejes, ellers tror jeg, det vokser os over Hovedet. Det er et meget vigtigt Spørgsmaal, fordi der her er Tale om mægtige Beløb.

Man er undertiden tilbøjelig til at sige — det er vi i alt Fald, naar vi regner ud, hvor stor Statsgæld vi har —: Ja, men vi har ogsaa store Aktiver. Ja, det har vi, det er gaaet frem i de senere Aar. Men der er den kedelige Omstændighed, at det mere og mere gaar i Retning af, at disse Aktiver ikke giver en rød Øre i Rente til Staten. Det er en given Ting, at man ikke altid maa regne